Basaalcelcarcinoom

De meest voorkomende vorm van huidkanker

> **Het doel van deze folder**
> Deze folder is voor mensen met een basaalcelcarcinoom en voor wie wil weten hoe het eruitziet. Je leest hoe het ontstaat, welke vormen er zijn, hoe het behandeld wordt en wat je daarna zelf doet.

Wat een basaalcelcarcinoom is

Een basaalcelcarcinoom ontstaat uit de cellen in de onderste laag van de opperhuid. Het is de meest voorkomende vorm van huidkanker: ongeveer een op de zes mensen in Nederland krijgt er in zijn leven een. Het groeit langzaam en zaait bijna nooit uit. Daardoor is het bijna altijd goed te genezen.

Laat je het lang zitten, dan kan het dieper groeien en het weefsel eromheen beschadigen. Dat is vooral vervelend bij de neus, de oogleden en de oren. Daarom is het goed om het op tijd te laten behandelen. Je hoort ook wel basalioom.

Hoe het ontstaat

De belangrijkste oorzaak is UV-straling. Vooral korte periodes met veel zon lijken mee te tellen, zoals een zonvakantie, en zeker als je als kind vaak verbrandde. Ongeveer acht op de tien basaalcelcarcinomen zitten op het hoofd of in de hals. Het komt vooral voor na het veertigste jaar, maar steeds vaker ook bij jongere mensen.

Hoe het eruitziet

- **Een glazig bultje:** parelachtig glanzend, soms met kleine bloedvaatjes, vaak met een wondje of korstje in het midden. Dit is de meest voorkomende vorm.
- **Een rode, schilferige plek:** lijkt op eczeem of psoriasis, vaak op de romp.
- **Een wondje dat niet geneest:** of dat dichtgaat en steeds weer openbreekt.
- **Een plek die op een litteken lijkt:** hard, witgeel en onduidelijk begrensd.
- **Een bultje met bruine of zwarte puntjes:** kan op een moedervlek lijken.

Een basaalcelcarcinoom doet meestal geen pijn. Het kan bloeden bij wassen, scheren of afdrogen. Een wondje dat geneest en terugkomt op dezelfde plek is een bekend signaal.

Onderzoek

De dermatoloog kijkt naar de plek, vaak met een dermatoscoop. Dat is een soort vergrootglas met licht. Meestal haalt de arts een klein stukje huid weg voor onderzoek, een biopt. Dan weet je zeker wat het is en welk type het is. De dermatoloog bepaalt of het een basaalcelcarcinoom met een laag of een hoog risico is. Dat hangt af van het type, de plek en de grootte.

Behandeling

- **Wegsnijden:** de meest gebruikte behandeling, onder plaatselijke verdoving, met een randje gezonde huid eromheen.
- **Mohs-chirurgie:** laagje voor laagje wegsnijden en meteen onder de microscoop bekijken. Voor plekken in het gezicht met een hoog risico.
- **Een crème of een behandeling met licht:** voor de oppervlakkige vorm.
- **Bevriezen of wegschrapen:** soms bij een oppervlakkige of kleine plek.
- **Bestraling:** soms bij oudere mensen of als opereren niet goed kan.
- **Tabletten:** alleen als het zo ver is gegroeid dat opereren niet meer kan.

Daarna

Wie een basaalcelcarcinoom heeft gehad, krijgt vaak een tweede. Ongeveer een op de vier krijgt binnen twee tot drie jaar een nieuwe, vaak op een andere plek. Bekijk je huid daarom zelf regelmatig en bescherm je huid goed tegen de zon. Bij een laag risico doet je huisarts vaak de controle. Bij een hoog risico of als het vaker terugkomt, blijf je onder controle bij de dermatoloog.

Neem contact op met je huisarts bij:

- een plekje, wondje of korstje dat na drie weken niet weg is
- een wondje dat geneest en steeds terugkomt op dezelfde plek
- een moedervlek of vlek die groter wordt, van vorm of kleur verandert, jeukt of bloedt
- een nieuwe vlek of bult die snel groeit
- een donkere streep in één nagel, of pigment op de huid naast de nagel
- twijfel over een plekje: twijfel is genoeg reden

Er is alles aan gedaan om ervoor te zorgen dat de informatie in deze folder juist is. Toch is niet elke behandeling geschikt of werkzaam voor iedereen. Je eigen arts kan je uitgebreider adviseren.

Samengesteld door dr. Annemie Galimont, dermatoloog, naar de NHG-Standaard Verdachte huidafwijkingen, de NVDV-richtlijnen Basaalcelcarcinoom, Plaveiselcelcarcinoom, Melanoom en Actinische keratose en het e-book Huidkanker ontcijferd. Uitgave: onlinedermatologie.nl, november 2026.